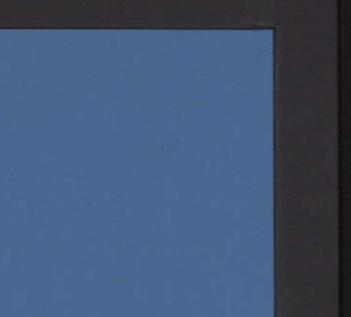
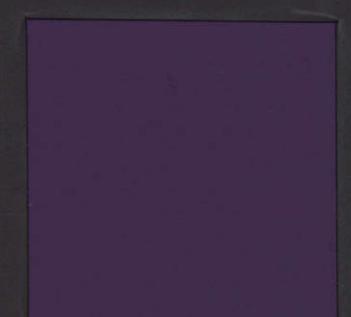

colorchecker CLASSIC

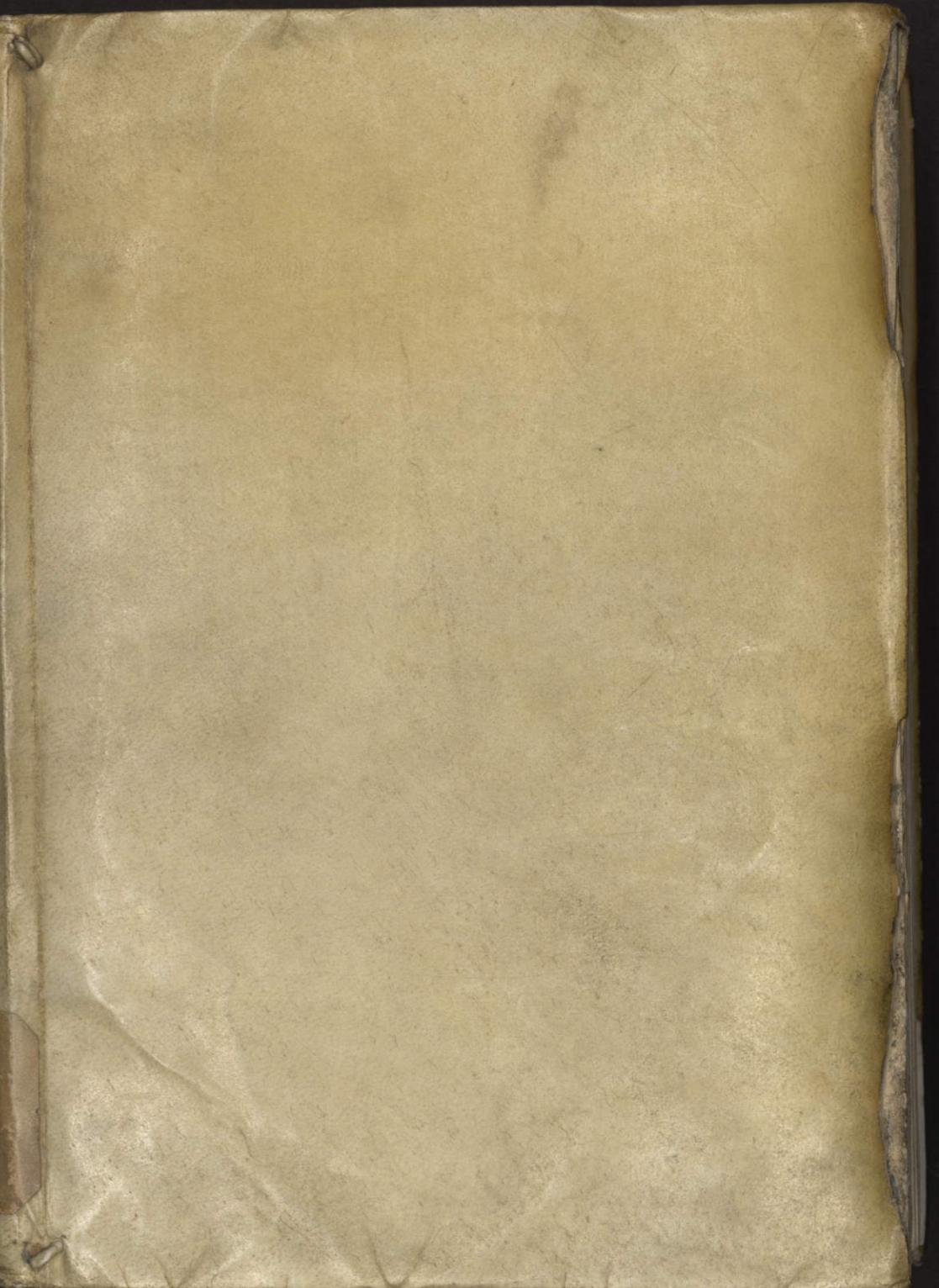
+

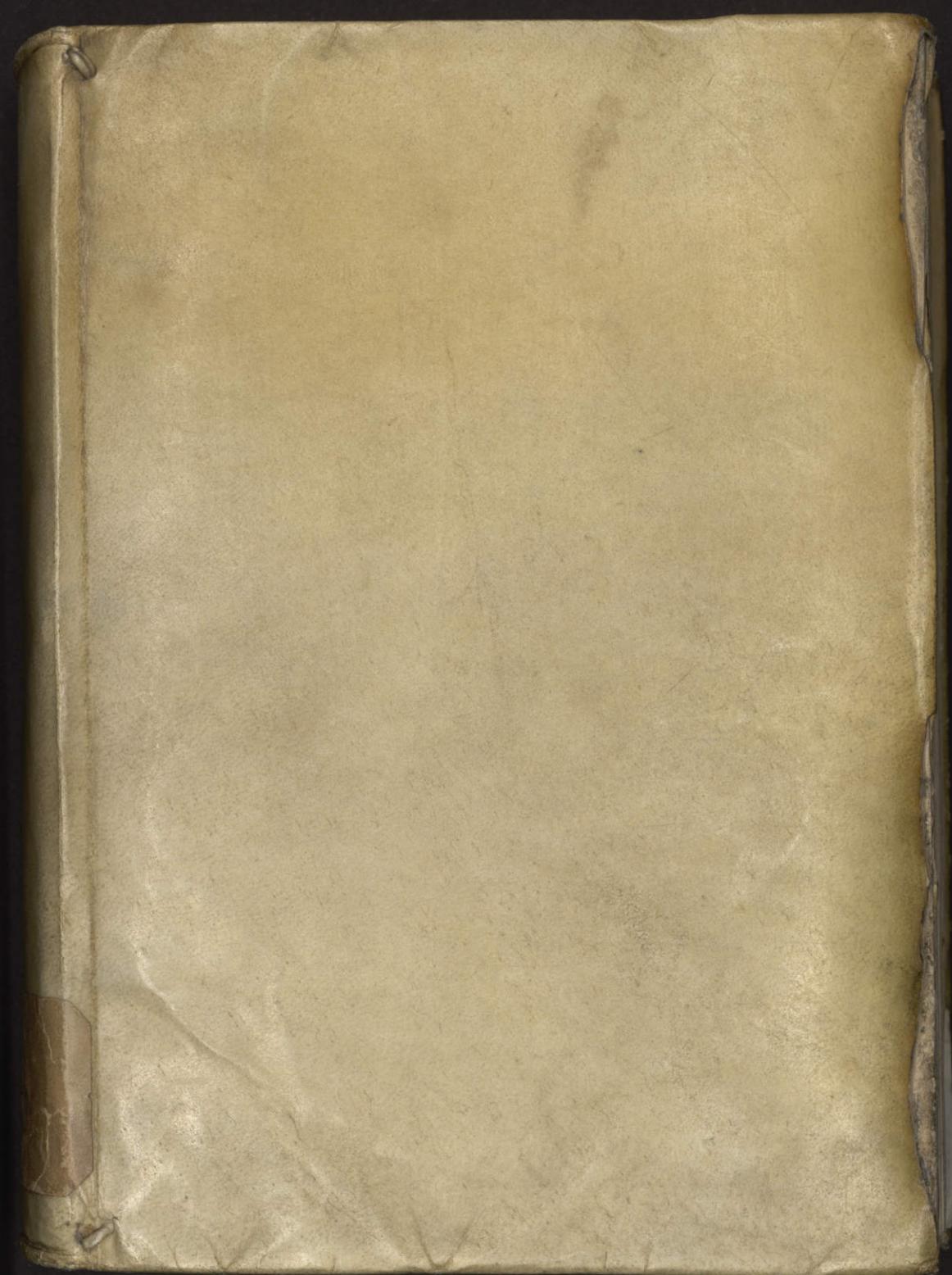
x-rite

mm

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20
(cm)

Digitized by srujanika@gmail.com

10634.

9083

XVIII 233 755.

Table des matières
en ce volume.

- 1°. Joannis Diophilaci Historia machia page 1°.
- 2°. Macarius Mutius de triumpho Christi.
- Matthæi Bossi de passione Christi sermo-
page 66.
- 3°. Triumphus Christi carmine descriptus pœn
Macarium e Mutium page 9°.
- 4°. Sapientia Christi a Dominico e Macario
carmine descripta page 98.
- 5°. Baptista Marchio Historia flenda crucis
Iesu Christi page 132.
- 6°. Jesuida Hieronymi Siduan ad Petrum Do-
natum page 149.
- 7°. Janus Seviriens Scrotorus de Quatuor, histo-
ria Passioni Iesu Christi page 164.
- 8°. Petrus Gellius de morte Iesu Christi ad vi-
tam revocati carmen. page 168.
- 9°. Sixtus Musæ pœniferales Majoris & Abdoo-
madoe dies exercitatio page 172.
- 10°. Guicciardini l'apassione di Christo histori-
ata in rima Vulgari page 182.

- 11° Po annis Ludovici XVII opuscula suo
Iesu christi triumphus. et maria
Parens eius ovatio page 196.
- 12° Discorso del N. Giuseppe Cartino da
Chioggia &c. page 210
- 13 Discorso fatto dal Alessio Sorri e spra
miravigliosi e segni e miraculosi prodigi nella
morte di et N. Signore page 246

P 5

126

Dominici Mancini de passione domini
nostri Iesu Christi liber incipit.

Propositio.

n On hominū laudes: nec fortia facta viroꝝ
Promere nūc meditor: mltō maiora rferre
Cōcepi: Nā gesta dei: qui e, virgine matre
Natus homo, terras fese demisit ad imas:
In mediū insolita cupio memorare camena:
Nec series rerum gestarum tota canēda est:
Sed mors: et cause mortis referentur iniquæ
Quam voluit christus pro toto pēdere mūdo,
In cruce: iudee pilato preside terre.

Inuocatioꝝ virginis: et Euangelistarum:

v Irgo faue ceptis queſo sanctissima noſtris :
Cuius opem ſupplex fruſtratus nēovocauit:
Me rogo concilieſ nato: mysteria cuius
Aggregor: Vires mihi det conatibꝝ aequas:
Det mentem ſtabile duros perferre labores:
Euadam vt voti compos: quo ſcribere poſſim
Quod mihi corde ſedet: qđ tota mente voluto:
Scribere ſit mihi fas, non villo numine leſo
Quicquid diuino nuper calefactus amore
Spiritus admonuit: non hec audacia culpæ:
Nec data ſintvitio que ſcribā carmina vates.
Sit labor hic ſuperis gratus: populisq; futurus
Vtilis: ut capti primum modulamine muſæ,
Admittant ſenſim christi ſubeuntis amore.
Et vos o fidei q̄ lucentiſſima noſtræ
Lumina: Ioannes: et Luca: tu q̄ Marce:
Mather ſotii: de christovera loquiti:
Este duces vat̄o ſtigia veſtra ſequo:
Verſibus ut poſſit coſtringere quicquid vbiq;
Sparsifati variis cōcordi mente libellis:
A ſerie ne ſim lapsus: ne ſarcina carnis
Obſiftat sanctis gerimus que pectore votis.
Dicite ſed p̄mū cauſas: qbus impia gens eſt

a.i.

x 5

In facinus tantum: tantum quoq; lapsa furorē :
Ut xpo immeritā cōquireret vndiq; mortem.

De causis in genere: qbus p̄ncipes Sacerdo
tum moti, Mortē in christū sūt meditati.

f Eruebat totū miracula clara per orbem:
Que dabant in populos diuulgās noia pris
Christus: et obiurgās iudeū criminaverbis.
Pontificū nūlli parcit: nulliq; minorum:
Dū mala condēnat: dū que sūt optima mōstrat.
Iā pars magna deū plebis veneratur: adorat:
Cū videat multos fuerant qui lumine capti,
Optata excussis nuncvti luce tenebris.
Cunq; olim mutos spectet nūc munere lingue
Fūgier: et certas voces resonare loquentes.
Cernebat pariter nonnullos liminavitæ
Transgressos, rursus vitali escier aura:
Infernāsq; domos linquentes surgere viuos.
Tū qui non poterāt pelli de corpore morbos,
A christo pulsos: quiventis imperat ipsiſ:
Et mare tranquillum sub tēpestate reducit.
Qui potuit plantis æquor pcurrere tutus:
Panibus et quinis qui milia quinqvirorum
Expluit: lymphas qui in bacchica munera vertit:
Erexit cludos: et surdis reddidit aures:
Corpora spiritibus soluit vexata malignis:
Turba sacerdotum contra irritata fremebat:
Talia q; christus faciat: q; ipsa notata est
Luxurie: fastus: et rerum turpis amoris:
Sed mage ne xpo credat plebs tota/verent:
Atq; ideo spreti, toto spoliuntur honore:
Nāq; vident, populus q; iā studiosius audit
Verba dei: sacro loquitur quæ filius ore:

De Consilio a Iudeis inito: et Primo eo
rum conatu: vt christum ca perent.

d Vm timor hic igis cruciat: liuorq; purit
Pectora pōtificū: cæperunt querere causas:

Vt dñnare virum possent: et tradere mortis
 Cumq; dies festus/ quem cenophegia dicunt
 Luxis set: famulos mittut cōprendere christū:
 Dūm docet in templo videntes vndiq; turbas:
 Sed quia præscriptæ mortis nōvenerat hora:
 Qm fuerant missi non hunc tenuere ministri.

De duabus aliis causis in specie: et co-
 natibus Iudeor̄: ut Xpm lapidarent.

q Vin etiam rursus cum circūstāte caterua /
 Diceret: haud habraā fuerat q tpe iā sū:
 Sed prior ipse fui: Succensi protinus ira
 Accurrunt: lapides quo iactēt: agmine facto:
 Obrutus vt iactis pereat sub pōdere saxis:
 Sed fugiens latuit Iesus: temploq; recessit.
 Nec minus et lapides iterū iactare parauit
 In Iesū: exanimem mittat quo prorsus ad orchū
 Gens fera: q Iesus dixit presente corona:
 A patre non aliud sum natus: sed sumus vnu:
 Et pater est in me: pariter sum natus in ipso:
 Nec tamē iniecit lapides: sed se ipsa repressit
 Qd manib; presum sperauit turba tenere.
 Ille sed e manib; laplus: se ad tutu recepit:
 Et fugiens vltra iordanē: littus amauit:
 In quo baptizans ioanes ante manebat:
 Ad quem mirātes multivenerē: fidemq;
 Exhibuere suis dictis: precepta sequētes.

De Resurrectōe Lazari potissima causa
 morti xp̄i: Caiphas sacerdos officio vtif
 ppheticō: et in xp̄im cōspirat.
 Xpus cū sotis fugit in vrbē effrem.

Nterea dū littus amat: tutosq; recessus
 Incolit a/ Marta: Mariaq; sororib; ecce
 Nuntius affertur: quo iā properare rogabāt/
 a.ii.

Io. viii^o. circa
 finem.

Io. x^o. circa fi
 ne capituli

Io. xi. p totu.

Bethania hivellat: castellū: Namq; laborat
Lazarus e; morbo grauiter: morte; timebāt.
Is fuerat frater Marthe: Marieq; fororum:
Quos oēs miro christus dilexit amore:
Id quoq; castellum solima distabat ab urbe
Octonis stadiis: quod sub ditione tenebant.
Nomine cōmuni, solo cum fratre forores.
Audiuit christus quia corpore Lazarus egro
Eset: adhuc binas cessat discedere luce;
Consulto: mox inde suis nos inquit oportet
Tēdere bethaniā: (prorsus mora cesseret) eam⁹.
Respondet illi non æqua id mente ferentes:
Cum lapidū memores essent, actiq; furoris,
Illuc ire paras? vbi nuper perditus essem:
Huc nisi fugisses: Credis φ miserit iras
Gens infensa tibi? Sed christus reddidit illis.
Dum lux est terris graditur quicunq; viator:
Sed cum nox venit: fistit: tectoq; quiescit:
Lazarus in sōno ē: Vadā quo surgat: et illi
Respondent: igitur (quia credūt esse quietis
Sōnum) φ cepit languens dormire) valebit.
Rem tūc explicuit. Defunctus munerevitā ē
Lazarus: et letor: quovos credatis: ad illum
Iam carpamus iter: venerunt ergo pfecti:
Quatriduo clausus cura iam tellure fuisse;
Nec tamen adueniens Castelli menia p̄mum
Intrauit Iesus: proprius sed constitut illud.
Tum forte aduētus Marthae puenit ad aures
Ante alios: aures nāq; illa arrecta manebat.
Obvia tum cūctis dimissis sola cucurrit
Menia preteriens vbi coram cōstitit illa:
Tūc lachrymās inquit: frater nō mortu⁹ esset:
Si domine hic p̄ns illo languente fuisses.
Sed quodcumq; deū posces: (nō tēpore serū ē)
Omne dabit nato: nihil ē quod deneget ille:
Respondit dominus: iam frat Martha resurget:
Et vivet rursus. fateor tūc illa: sed id cum

Cōsurgent omnes: aderuntq; nouissima mundi,
 At dominus referens: Ego Iū surrectio: vita:
 Quisquis me credit viuet reuocatus ab orcho
 Si sit iam fructus: nec si fit vitius, obibit,
 Eternum: credens sed mecum vixerit omnis.
 An mihi que dico credis? Tunc annuit illa.
 Atq; abiens properat Marie narrare sorori,
 Aduentum domini. Spem p̄cipit int̄ eundū:
 Attamen et metuit. Superat spes ipa timorē.
 Tunc maria in mediis domib⁹ pmœsta sedebat:
 Quam stantes circū consolabantur amici:
 Quiq; e longinqua fuerant regione profecti:
 Que subito vt tacito monita ē: velocior aura
 Currit: et egrediens portas cito p̄stitit illic:
 Xp̄usvb⁹ stabat: qui nō dūvenerat intro:
 Hanc et que circūfuerat, tūc turba sequuta ē
 Ploratiū ad tumulū nā tendere quisq; putabat.
 Ut stetit ante pedes: cecidit: sublapsa: iacēsq;
 Ceu foret exanimis (tāto cōfecta dolore est)
 Vix inter lachrymas fatur: non frater obisset
 Si dum lānguebat p̄fis hic christe fuisses.
 Hanc spectās iesus plorantē funera fratris:
 Que laniata comas complebat plāctibus auras:
 Spectās & meste lachrymātia lumina turbæ,
 Vocibus et palmis testantis corde dolorem:
 Infremuit grauiter turbatus pectore toto:
 Versus ad altantes, inquit: mōstrate sepulchrū:
 Quo posuistis eū: Ductū tūc oxyus ipsū
 Ad tumulū flētes: et tunsi pectora pugnūs.
 Nec tenuit lachrymas pergens: qn pectore rursus
 Infremuit tumulū spectans: turbeq; frequēti
 Tollite ait lapidē: lapis est nā desup ingēs
 Spelūce: qua corpus erat. Sed marthavetabat
 Id fieri: ne turba graui premeretur odore:
 Quatriduo iacuit dicens: fetetq; cadauer.
 At dñs cōtra, Marthā conuersus ad ipsam:
 Nonne ego te monui toto si pectore credas?

Q^od liquido cernas q̄ magna ē gloria patris?
Post oculis cælū dñs sulpexit: et inquit:
Gratia sūme pater tibi sit: quia postulo siquid
Das mihi: post magnā misit sic pectore evocē:
Lazare surge: foras prodi: Tunc lazarus ip̄e
Paulatim mēbra attollens: se erexit in altū:
Tānq̄ de sōno surgat. sic ossa tremebant:
Sic titubant arctus: et nutat pondere moles.
Vt solet in longa passus ieunia febri:
Sed cōsuta tenet pedibus manibusq; ligatū
Instita: tum faciē p̄stringunt lintheavinctā.
Solute ait dominus: Postq̄ fuit ille solutus/
Astitit incolumis: ceu nunq̄ mortuus esset
Lazarus: atq; iterum viuis se miscuit ortus.
Hec fieri vidit iudeū maxima turba:
Credidit atq; videns: Sed qdā tūc phariseos/
Pontificesq; adeūt: Narrat que gesta fuere.
Conciliū cogit illi: dicūtq; vicissim:
Quid facim? nā signa facit: si mittimus illū
Sic: onnes credent. veniet romana potestas:
Atq; locum nostrū tollet tum deniq; gentē:
Tunc vñus Caiphas ex ip̄is munere fungēs
Pōtificis: tanq; vates: hec protulit ore:
Expedit hoc vobis pro tota gente: p̄ vius
Occidat: vnius populus sit morte redēptus:
Ne gens tota cadat. Sic sic est ille p̄pheta
Impius exorsus: Nā nō hac mēte ferebat
Vt credat populi sic consuluisse saluti:
Sed quia tunc sūmus redimif honore sacerdos/
Res fuerat veras mēdaci corde loquitus.
Ergo iā ex illo iudei tépore querunt:
Vt perimāt hominē. dederant mādata p̄ oēs
Finitimas oras: vt si quis viderit ipsum
Indicet: vt capiat. Xp̄us secreta petebat
Non ausus prodire palā: se cōtulit effrem
Cū sotiiisvrbē: procul ad deserta remota:

129

De festo pasche: et reditu xp̄i in Bethaniā
De p̄uiuio Simōis: vnguēto Marie magdal.
De admurmuratōe disciploꝝ p̄t Mariā.
De pactiōe Iudæ cū p̄ncipib⁹ de xxx. denarii⁹
De p̄filio a iudeis inito etiā p̄ Lazarum.

a T dū lōginqua christus regiōe morat:
Ecce p̄pinquabat festū solēne: quot anis
Qd iudea colit: Phāse dixere vetusti:
Post alii dicūt trāflato nomine pascha:
Transitus at nostri possēt trāsserre latini:
Nā deus ægyptū p̄ totā transiit, omne
Percutiens p̄mogenitū/ discriminē nullo:
Seu foret illud homo: seu brutum morte pemit:
Postq dies septē populus transiuit, et ipse
Liber ab egypto: multos vbi subditus annos
Seruierat. nomē dederat res ipsa diei:
Propterea ex veteri seruato in secula ritu/
A zima septenis editur tunc esca diebus:
Inq die quarto decimo subvespere, mēsis,
Quē dicūt illi primū (Nos noīe martis
Dicimus) incipiūt tales producere ritus.
Gens tota in primo de septemvescī agno
A sſato: pariter lactucas mādit agrestes.
Quēq vorāt agnū/ soliti sunt paschavocare:
Cuius nil reliqui debet vescētibus esse:
Offa nec in toto fuerat fas corpore frangi.

Mos autē fuerat iudeis tēpore prisco,
Ante diē festū solimorꝝ tēdere in vrbe,
Ut se fāctifcent: et iā conuenerat illo
De tribubus cūctis, nō enumerabile vulgus,
Qd quia de xp̄o partim rumore ferente
Audierat: partim corā cognouerat ipsum:
Cū studio tantū querūt audire prophetam:
Quē cū nō videāt in templo more docentem
Iam solito: passim mixto sermone loquūtur:

a.iii.

Io.xi. circ̄. fi.

De Paſcha
Agno et azi-
mis viō Exo.
xii^o

Io.xi. circ̄. fi.

Io. xii. circa
pncipiū capi .
Mar. xiii. cir
ca pncipiū di
scordat tñ q̄a
di c̄ p̄biduū .
Math. xxviº
in pncipio

Dicētes quidnā causevos esse putatis?
Ille die festo φ non conuenit adrvbem:
Per sex pascha dies aberat: cū x̄pus in oras
Bethanie rediit: Subiens qui tecta Simonis
Leprosi cōiuia fuit: tūc Lazarus ipse
Affuit infernis nuper reuocatus ab vmbbris:
Et de conuiuis fuit accumbētibusvnuſ.
Martha ministrabat mensis/op̄osa recurrēs/
Nunc huc nunc illuc: illis dum vina ppinat
Sollicita: et lautis dapibus dū pficit orbes.
Sed maria est aliis hoc t̄p̄a dedita curis:
Nam tulit vnguentū p̄ciosū pondere libræ:
Quod spico et nardo factū: fragrabat odorem:
Pyxide mox fracta qua claudit ex alabastro
In caput effudit domini cenantis: r inde
Prona/pedes vnxit: ter sitq̄ subinde capillis:
Ex quo tota domus mirum persensit odorē.
Hæc cū discipulividissent ore fremetēs,
Aduersus Mariam tacito sic murmure secū
Obtrectant omnes: ad quid disperdidit illud?
Qd potuit melius precio diuendere multo:
Et dare pauperibus: Sed iudas q̄ scariotes
Dictus: et ex omni numero qui p̄essimus vñ:
Verba palā cunctis audaci protulit ore.
Cur non tercētum nūmis hecvendita merces?
Ut data sit potius quibus hec debef egenis.
Non autem dixit: quia sit sibi maxima cura
De miseris: imo loculos quia falsus habebat:
Et de donatis partē fur demere rebus
Est solitus: tantā doluit fugisse rapinam:
Quod cū vidisset Iesus: sic fatur ad illos:
Cur hanc non finitis? Cur pergitis esse molesti?
Nāq̄ op̄ ip̄a bonū mulier mō contulit in me:
Quippe inopes m̄ltosvos semp habere potestis:
At me nōvestrum ē: vobiscum sp habere:
Quod potuit fecit: p̄uenit inungere corpus:
Officiūq̄ meo soluit nunc ipsa sepulchro:

Tunc abiit iudas ad primos: et phariseos
Ad quos sic inquit: Pretii quid tradere vultis?
Ipse ego si tradā cupitis quē prendere christum?
Triginta statuunt illi tunc soluere nūmos
Argenti: Tanti est christus diuēdita merces.
Inde modū querit iudas: quo tradere possit:
Namq̄ timet quēq̄ faciat ne turba tumultū.
Et quia per totā iudeam fama vagata est:
Qd̄ tunc bethanie cum christo lazarus esset:
Quē modo de tumulo functū reuocauerat atro:
Vndiq̄ turba ruit studio cōmotavidendi
Hoc facinus tm̄ capiuntvix tecta cateruas:
Propterēa pariter turbati tunc pharisei:
Et tibi crudelē meditantur lazare mortem.
Nam tua cum videant turbe miracula/credūt
In christum populis credendi maxima cā es:

Iesus vēit in mōtē oliueti sedēs sup pullū asine
Turba comitaf̄ iesum intrantē hierusalē
Iesus aspiciens vrbem futura predictit:
Iesus intrat tēplū: et expellit vendētes et emē
tes subuertens cathedras:

p Ostridie ab hierico xps dū pgit in vrbē:
Iam ppe castellū bethphage noīe dictū
Venerat: et meditans aduersū scadere culmē
Montis oliueti: qd̄ desup eminet vrbī:
Ad sociosversus/dixit sic ille duobus:
Ite in castellū: qd̄ cōtra est: soluite pullum:
Atq̄ asinā: biuno primū quos forte ligatos
Cernetis. propere ducatis protinus ad nos.
Siquis forte vetet vos ducere: Dicito/ nō
Sic opus est dño: subito vos mittet abire:
Sic faciunt iussi: quē nemo ascenderat vñq̄
Perducunt pullum: sternunt quē vestibus illi:
Post sup imponūt dām: gressumq̄ sequunt:
At comites turbe sternebant strata viarum

130

math. xxi.
Marci. xiiii.

Iohan. xii. cir
ca pncipiū

Iohan. xii. ibi
incastinū at
z̄c. cir̄c pnci.
Lu. xviii. cir
ca mediū ca.
Marci. xi. in
principio.
Math. xx. in
fine. z. xxi. in
principio.

Sed cū J Lu.
xviii. circa fi
Iohan. xii. cir
ca mediū.
Tūc q J mar.
xi. in pñcipio
Mathei. xxi.
Dūvehif J lu.
.xviii. circ fi.

At po. J ma
thei. xxi. circ
pñcipium.

Nec mora. J
lu. xviii. circa
finem ca.
Marci. xi. S₃
tū dicit l^o fc̄m
in die sequēti
Mat. xxi. cō
cordat cū lu
ca l^o fc̄m i die
palmarū.
Mathei. xxi.
Betha. J Ma
th. xxi. cō me
Mar. xi. circ
principiū.

Vestibus: aut patula dēptis ex arbore rāmis/
Ornabant passim qua transitus esset euntia
Preterea populi/quos festum traxit in vrbē:
Cum noscent dām certo rumore venire:
Accipiunt ramos palmarū/signa ferentes
Leticie: et facto sic ordine leta iuuentus
Obuia procedit: Sed cum descēdere colle
Cāpissent turbæ: propiusq; accedere portas
Tunc qui precedunt: simul et qui terga sequēt;
Ore ferunt laudes/ alta sic voce canentes:
Nomine qui dñi venisti/sis benedictus
O sancta o fili: David: o qui maxima terris
Pax et in excelsis ingens es gloria rebus.
Dum vehif iesus spectauit desupervrbē
Et fleuit dicens: quia non tua t̄pā nosti:
Nec fuit auditus tibi qui cōferre salutem/
Venerat: aduenient hostes: qui meniavallo
Circundent: durq; fame te protinus arcent:
Quiq; solo muros æquent: et corpora perdāt:
Non in te lapidē lapidi superesse relinquit.
At postq; intrauit iesus comitatē caterua
Menia: continuo murmur puaserat vrbem
Atonitā tantum miraf quisq; tumultum/
Ambiguis tantos cui plebs p̄staret honores.
Is subiens tēplum/ primū circunspicit illud.
(Nec mora) de téplō/ vendentes expulit oēs.
Expulit et pariter quo scumq; inuenit emētes
Inde trapezitum mēfas subuertit: et idem
Subuertit cathedras qui vendunt ære columbas.
Ad quos sic ingt. Scriptum monumēta reseruāt
Qd domus orātum mea sit: sic ipsa vocata est.
Sed vos spelunce latronum redditis instar,
Non decus est summi: nō hec est gloria patris.
Tunc etiā gressum claudis: et lumina cecis
Restituit/ variis languētia corpora morbis
Curauit. Demum subvespere tecta reuisit
Bethanie. Nā semper ibi domus hospita certa ē.

Hinc repetit prima templū sub luce sequēti:
In quo multa docet corā tentatibus illis:
Ut possint aliquo xp̄m deprendere verbo.

Pōtices igit̄ querebant pdere ielum:
Sed dubii ignorant: quo pacto sit peragendū:
Nāqvidēt totas post xp̄m pergere turbas:
Suspētasq̄ hominū mētes sermone teneri:
Qui fluit a sacro dñi saluberrimus ore:

Ihs facit pascha cū disciplīs suis et éorum pedes
lauat. Ihs p̄dicit se ēdendū eē: et in cēa saēmēta ī
stīuit corpus et sanguis.

e T iā festa dies aderat:cū pascha solebat
Occidi domib⁹:parit cū quisq̄ iubet
Azima sinceri epulari:munera mensis.
Tūc adeūt christū sotii sic ore loquiti:
Ecce diesvenit:qua sūt solēnia pasche:
Cū iubet assato ritus nos vescier agno:
Si placitū/dicas: vbi vis tibi pascha paremus:
Tūc ille ad petrū et ioānem/tendite in vrbum
Dixit:et occurret vobis:qui forte lagenā
Portat aquæ:vestros post illū tēdite gressus/
Vsq̄ domū:quācungq̄ subit:subeatis et illā.
Dicte tunc dño:iussit nos ire magister
Ad te:qui dicit nobis cenacula monstres:
In quibus hoc hodie possimus pascha pare:
Ostēdet mediis/stratā penetralibus aulam:
Ilic quicqd opus nobis:sotiusq̄ paretis.
Sic faciunt illi: Venit cū tempus edendi/
Accubuit mediis circū accubentibus illis.
Et cum cenarent:sacro sic incipit ore:
Cum desyderio vobiscū hoc pascha cupui
Māducare prius:q̄ sim mea funera passus.
Nāq̄ illud post hac comedā non amplius vñq̄:
Donec plena mei patris sint omnia regno:
Tum calice acceptovinū partis in omnes:

636

Pōti J. Iu. i8.
in fine Io. xii
circ. medium
marc. xi. cirē
mediū. Idem
mar. iz. 7. i4.
Math. xxi^o:
in fine ca.

math. xxi. ibi
p̄ma aut̄ die
azimor̄.
ma. i4. ibi Et
p̄azimor̄
luc. xxii i p̄n^o

Luc. xxii.

Io. xiii. in pⁿ^o
Sol^r Io. dicit
de lotōe pedū

Et dixit: post hac nunq̄ de hoc flumine vitis
Ore bibam: donec omnes nouavina bibamus
In domibus patris nostri cum pace recepti:
Post paulo assurgens cum nō dū cena pata ē:
Deposuit vestes: et sese linteā circum
Succinctus properat lymphas infūdere peluim:
Discipulisq̄ lauare pedes: et tergere panno:
Quo p̄cinctus erat: quos ordine dū lauauit oēs:
Ad petrum venit: Turbatus dicere petrus
Incepit: pedibus mihi fas est ip̄e ministret?
Qui referēs iesus: que nunc mysteria fiant
Ignoras prorsus: Līquido post omnia noscēs:
Quare extende pedes pariter tibi petre lauādos.
At petrus hec renuit: tanq̄ q̄ indigna recusat:
Eternū dicens: nunq̄ me christe lauabis:
Ad quē sic xp̄us: Si te nō lauero petre
Non tibi pars meū fuerit: tunc ocyus ille:
Nō pedibus tantū lymphas mibi sparseris: imo
Et capiti et manibus fontes et flumina fundas.
At cū lauisset: vestes mox ille resūpsit.
Et rursū mense accūbens: hæc p̄tulit orsus.
Vidistis nuper que vobis ordine feci:
Dū pedibus lymphas sparsi: dū colla subegi:
Quāus sim dñs: sim q̄uis ip̄e magister.
Nēpe exēpla dedi: qd feci v̄os faciat is:
Alter ut alterius sit seruus: sitq̄ minister.
Qui maior vestrū ē: similis velit esse minori:
Et qui precedit: fiat velut ip̄e ministret:
Non dño maior seruus: mittente nec ipso
Est maior missus: Quare faciat is et ipsi
Ip̄e ego quod feci: dominū quē dicitis esse.
Hinc panē accepit: quem fregit et benedixit
Post tribuēs illis inquit iā sumite corpus:
Nāq̄ metīvere corpus: qd sumitis: hoc est:
Qd das ad mortem provobis: ne pereatis:
Hocq̄ mei memores post semp̄ vos facietis:
Sic etiā calice sūpsit cenatus: et inquit:

Distribuens illis/ex hoc simul ore bibatis:
 Nam meus est sanguis pro multis qui redimēdis
 Fundetur populis. Cæpit data munera quisq;
 Sanguinis: et carnis: multoveneratus honore.
 Et subdit verum voluinos ante monere
 Quod cito iam fiet: capiti quod protinus instat.
 Me/vestrum tradet mecum quivescifvnum:
 In mensa manus est eius: comeditq; hibitq;
 Insimul hoc tantū versat qui pectore crimen.
 Quod cum dixisset: vario cū murmure tristes
 Turbantur sotii: Q uis nā foret ille nefādus
 Inter se querūt: Dominū sic quisq; rogabat:
 Nunquid sum dicas? Dominus sic reddidit illis:
 Qui simul ē mecum: immittitq; parapside dextrā.
 Is dominū tradet: Sed multo fāctius esset:
 Si nunq; natus tetigisset munera lucis:
 Respondit iudas: facinus qui corde gerebat:
 An ne ego sū Rabbi: cui dixti retulit ipse.
 Pretea ex sotii quidā/que christus amabat:
 Forte simu domini tristis recubabat: at illum/
 Admonuit nutu petrus: quis proditor esset
 Ut querat: de quo dñs sentiret: et ille
 Incubuit supra pectus: dominūq; rogauit/
 Q uis foret is: Tacito respōdit murmure christ⁹.
 Cui panē intinctū dedero/mihi proditor ille ē
 Et subito intinctam iude porrexit ofellam.
 Adiiciens propera quicquid facturus: abiq;
 Is subito exiuit: potuit nec noscere quisq;
 Ex sotii: quid vba dei sic dicta iuberent:
 Sed quia nāmōr̄ loculos is forte tenebat:
 Crediderāt quidā: q; quid mādasset emendū/
 Q uod tūc festa dies: solēneq; pasca requirat:
 Aut dare de loculis quicq; mādasset egenis.

Iesus secedit invillam Gethsemani in mōte oliue
 ti: Ihs orat ter in orto. et sanguinē sudat p̄tristitia
 Iudas vēit cū cohorte: Xps: capif: et Petr: ap̄putat
 aurē Malchi fui.

Io.xiii^o circa
 medium.

Math. xxvi.
mar. xiii.

Luc. xxii.

mathei. xxvi

mathei. xxvi.

Luc. xxii.
Iohan. xviii.

mathei. xxvi.

p Ost⁹ sic fatus: Dixerunt ordine laudes
Post epulas dici solitas: cū mēsa remota ē.
Hinc iter ad montē carpunt: cur nomē oliue
Indiderant: illuc nam pernoctare solebant:
Interea ad socios loquif: sic inter eundum.
Omnes hac in me facietis scandala nocte:
Nā scriptum est pecudes spargi: si vulnere pastor
Percussus iaceat: Vobis predico sed illud:
Qđ cum post mortē viuētia mēbra resūmā:
Tunc aderovobis precedens in galilea.
Ad quē sic petrus: quis defecerit omnis:
Ipse tamē possim patiens occumbere tecū:
Ne tibi deficiā: Reliqui promissa sequuntur.
Tunc petro iesus: quin me ter nocte negabis:
Hac prius acclamās qđ gallus murmure cātet.
Postq; venissent invillam nomine dictam
Gethsemani: dixit sociis tellure sedete:
Donec non longevadam: quo pronus adorē:
Et comites petrum: tum natos e zebedeo
Assumpit: pergens tantum pgressus ab illis/
Quātum quis iactu lapidē torqre lacerto
Posset: et exiguum torrentē nomine cedron
Transgressus: solitum subiit quē nouerat ortum:
Post ait ad comites vultus mutatus: et orā:
Est aīa ad mortē multa formidine tristis:
Sistite vos vigiles hic: pcedensq; pusillum/
In faciē cecidit pronus: sicq; incipit orans:
Sūme pater: qui cūcta potes/ rogo trāsser amarū
Hunc calicis potū: Sivis hec transeat hora:
Non tamē ut velle: sed sit tua facta voluntas.
Sic postq; orasset: petrū/ sotiosq; reuisit:
Qui pre tristitia lapsi/ sua mēbra quieti
Iam dederant: altum carpētes murmure sōnum.
Et dixit petro: non vna per uigil hora
Esse potes in eum: vigiles orate: malignus
Nevos seductor tentet. Nam spūs ipse
Promptus adest infirma caro fragilisq; labansq;

Atq; iterum rediens sermonem orauit eundem:
Sed repetens sotios: claudentes lumina sôno
Inuenit: fuerant oculiq; sopore grauati.

Hinc rediit rursus que sunt orata perorans:
Tuc iacuit multo mens consternata timore:
Factus ut exanimis: penas dū cordevolutat:
Frigida sudarunt nā lasso in corpore mēbra:
Tum quoq; qui mltō manauit flumine sudor,
Is ceu sanguis erat: fram defluxus ad imam.
Angelus e/sū movenit tunc lapsus olympos
Solatus dominum: qui iam se fecerat agnū.
Et demum ad sotios veniens: cōspexit eosdē,
Comprēsos sôno: fatur quos voce benigna:
Dormite o sotii: simul et requiescite lassii.
Sufficit. Ecce vēit tépus: iāq; hora propinquat:
Qua dabor in manib⁹ peccantū: Surgite eam⁹?
Nam prope qui me tradet adest. Illoc loquente
Ecce venit iudas p̄mus: Dicitq; cohortem
Fustibus et gladiis cinctam: quā concio p̄dē
Seua sacerdotū dederat. Tunc lumina p̄stant
Ignibus accensis laterne: nubila noctis
Vincētes: facinus peragit dū turba cohortis.
Militibus signum dederat: quēcunq; fuisset
Amplexus: caperēt illū: vincitūq; tenerent.
Accedens igit̄ christū falso ore petiuit:
Et dixit Salue R̄abbi: cui christus amice
Ad quidvenisti: fatur? Sic p̄dimur abste?
Oscula dū prestas? Procedēs obuius ipsis
Militibus suis: Sed vos quē queritis inquit?
Ii referūt Iesū: quē nazareth edidit olim.
Ipse ego sū Iesus dixit: Tūc turba retrosum
In fram cecidit: X̄pus quem queritis ipsis
Rursus ait: X̄po sicut responderat ante,
Turba refert: Iesū quē dicūt Nazareth ortū.
Ecce ego sū Iesus: dixi: non ipse negauī.
Sed si me petitis: sotios mittatis abire.
Tunc armata cohors propius: seu usq; tribun⁹

[Ilio]
Mathe⁹ xxvi
Marc⁹. xiii.

Rabbi Ma
the⁹. xxvi.
Marc⁹. xiii.

Retrorsum
Io. xviii.

Math. xxvi.
Marci. xxiiii.

Accessit: Seui proprius cessere ministri:
Iniciuntq; manus: nectentes vincula capto.
Tū petrus exemit gladiū quē forte gerebat:
Principis et seruo qui dictus noie malchus,
Amputat auriculā: multo cum sanguine dextrā.
At iesus petro: Gladiū conuerte coruscum:
Condeq; vagine: Nam quisq; ceperit ensem:
Vt quēq; perimat: gladio simul ipse peribit.
Non ne putas patrē p̄cibus me flectere posse?
Qui mihi bisseras legiones mittet ab alto/
Præsidio angelicas: et plus si plura rogabo:
Sed quonam pacto/si contra fata reluctor?
Scripta pphetarum fuerint impleta sacrorū?
Me/bibere hūc calicē, genitor q̄tē misit/oportet.
His dictis tetigit Malchi qui saucius aurē:
Et mox incolumentfecit/postversus ad illas
Sic inquit turbas. Tanq; iam latro fuisse/
Ad me precincti gladiisvenistis:et armis.
Nonne egovobiscumversatus tpe longo;
Et ppe quaq; die stabam:temploq; docebā?
Cur me non captum tenustis?nulla facultas
Nempe fuitvobis:quia nō dū dicta pphetum
Ordine p̄scripto fuerāt impleta: Sed hec est
Que primumvobis tenebrarū facta potestas.
Tunc fugiunt comites: xpo inter tela relicto:
Discipulosq; sui subiit non cura magistri:
Sed tamē ex illisvnu: Cui iunior etas/
Captus ab armatis:prensa dumveste tenet:
Labif e manib; nudus: vestemq; reliquit.

Luc. xxii.
mathei. xxvi.
Marci. xiiii.
Marci. xiiii.

Iesus ducif ad Annā: Petr⁹ p̄mo negat iesū.
Iesus mittitur ab Anna ad Caiphā: et falsi testes
producuntur contra eum. Petrus iterum atq; ite
rū negat iesū: Gall⁹ cātāt: et Petrus amare flet:

Iohā. xviii

d Vcif ergo manus iesus post terga reuinct⁹
Ad socerū caiphæ primo: qui dici& ānas.

136

At petrus a longe sequitur:comitaf et illū
Alter discipulus:qui iā notissimus olim
Pōtifici fuerat.Solus quiq atria primum
Cum turbis subiit.Petri post duxit et intro/
Fretus amicitia seruatis limina portæ
Ancille:que intrarevidens tūc atria petrū/
Contēplata virū,dixit:sed'nunqd et ipse es
Huius discipulus?Nō sū respondit ad illam
Petrus:et ad prunas(fuerat nā frigus)adiuit,
Se miscēs aliis:aderat qui in corte ministris.

Postī sic dominus vinctus pductus ad annā :
Hūc ille interrogat:qui sint sua dicta sequētes
Discipuli:et que sint illis que dogmata mōstrat.
Cui Iesu:coram mūdo pñte loquutus/
Sum nihil occulte:Nā téplis et Synagogis
Dogma dabā populis. Ex ipsis querite quid sit :
Pōtificis quidā seruus tunc pcitus ira/
In facie xp̄m palma percussit:et inquit:
An sic pontifici respōdes? Talia contra
Verba dedit Iesu:Si sū male fatus,id ip̄m
Attestare:meosvultus cur cedis:et ora?
Hunc annas igitur cinctum custode/remisit
Ad generū Caiphā/Caiphas nā forte gerebat
Pōtificis curas/illius sedulus anni.
Ad quē pro tantis tractādis tota cucurrit
Concio scribarum:phariseos et seniores
Affectata duces:eadē quos cura tenebat:
Querebant igitur falsos producere testes:
Vt dānarevirū possēt:multiq fuerunt
Testantes falsū:Sed nec cōcordia dictis
Affuit illorū. Tandē dū multa requirūt:
Aduenere duo:Dicūt qui accepimus ipsū
Dixisse/ut templū sanctū disrūpere possit:
Et triduo reparās rursum ɔponere totū.

Tum Caiphas turrido surgēs hec ptulit ore:
Tu nihil aduersum testes:et dicta refellis?
Non ne audis quāte deponunt crima noxes?

b.i.

Io. xviii.

math. xxvi.
circa finē
Mar. xiii.
S3 nec Jmar:
xiii°

mathe.xxvi°.
mar.xiii.

*math. xxvi
mar. xiiii.*

math. xxvi

Affat. Io. i8

Io. xviii.

Sed dominus tacuit. Caiphas sic querere rursus:
Pervium te adiuro deum: mihi vera fatere:
Fare age sis ne dei quē dicunt filius ipse.
Tūc ego sum dixit: Cunctiq; videbitis olim
Cum veniam rursū lapsus per nubila celi:
Virtutisq; dei ad dextrā: thronoq; sedentem:
Et reprobis penas statuentē: et p̄mia iustis:
Tūc scidit p̄nceps vestes: et cōuersus ad illos:
O proceres nullis iā testibus inquit egemus:
Audistis q̄tum crimen nunc excidit ore?
Blasphemus coram est: decernite qd sit agendū.
Respondet p̄ceres: Det penas ille sup̄mas:
Nā reus est mortis. Famuli seuq; ministri
Tūc faciem sputo fedant. Pars altera cedit
Seua humeros colaphis: cedit pars altera vultus:
Incutiens palmas: certantq; illudere ceso,
Dicentes nobis dicas nunc christe propheta:
Quis te p̄cuissit? tua quis nunc ora cecidit?

At petrus interea studiosus cuncta vidēdi:
(Optat enim finis quis sit cognoscere rebus)
Principisq; domū: turbas post terga sequi?
Atriaq; ingressus: se se simul igne fouebat,
Cū famulis reliquisq; qui (qñ ancilla monebat)
Affantur petrum. Tu deq; sequacibus vnuis
Illi fueras. Petrus sic esse negavit:
Adiurans hominē q̄ nunq; nouerat illum.
Tempore post modico: spacio nō āplius hore,
Accedens quidā Malchi cognatus: et ipse
Pōtificis seruus: Petru concando rogauit:
Nō ne ego cū reliquis vidi te nuper in orto
Esse illi comitem: mō cū deprendimus ipsū.
Nevade inficias. Nā te tua nota loquela
Prodit: et indigenam declarat te Galileum.
At petrus audaci vultu contraria dixit:
Et non nos sevirum cepit iurare: Subinde
Detestatus eum: quem tantus ceperit error.
Tum subito cantum nocturnus reddidit ales:

125

Mox quoq; couertēs oculos: seruūq; misertus
Inspexit petrum iesus: memorēq; priorum
Verborū fecit: cum ter se nocte negandum/
Dixerat: at petrus concepto in corde dolore:
Egressusq; foras: secum defleuit amare.

Ihs mittis a Caipha ad Pilatū: et a Pilato ad He
rodē galileæ tetrarchā. Iudas pñia sceleri duct⁹ se
suspedit: ager figuli emis⁹ ⁊ ihs ab herode ad pila-
tū reittif.

i Amq; rubescet stellis aurora fugatis:
Paulatim et celo lux albescebat eoo;
Cum vigiles turbe christū ad pretoria ducit,
Pilati ponti: qui tunc pro iure quiritū
Iura dabat p̄ses. Nam scribe tum seniores
Consilio certo puniri morte petebant:
Nec tamē intrarint turbæ de more tribunal,
Presidis: ut nō sint polluti: paschavolebant
Manducare pii. Quare pilatus ad illos
Exiuit dicens. Sed quod nūc crīmē in istum
Affertis: vestrevel quenā causa querelæ?
Respondent illi. Si nō hic esset iniquus:
Et si nō operū factor foret ipse malorū:
Nō equidē dura plectendū morte daremus.
Respōdit præses: Tanti si criminis iste est:
Sūmit eovs illū: legesq; rependite vestras:
Et mores: veterū quos v̄ravolumina patru
Cōseruant: vestris seruatis legibus/ ipsi
Iam dānetis eum. contra clamatur ab illis:
Non fas est nobis Ieto decernere queng;
Sed tu qui censes causas: et crima nolcis,
Accipe: nā nostrā nixus subuertere gentē.
Quin etiā augusto reddenda tributa negauit:
Dum corā regē iude se prædicat esse.
His monitus dictis/ intrat p̄toria præses,
A xp̄o querēs: Rex nūquid (vera fatere)
Ipse es iudeū? Cui xp̄us nō mihi regnū

Math. xxvii.
Marc. xv.
Lu. xxiii.
Iohan. xviii.

Iohan. xviii.

Luc. xxiii.
Math. xxvii.
Iohan. xviii.

Ex hoc est mundo dixit: Nam si foret inq: Pro me stare meos spectares nepe ministros:
Nec data iudeis in me forevlla potestas.
Ad quē pilatus: q̄ sis rex ergo fateris?
Respondit dñs. Dicis. Sed crimina multa
Cum cōtra fingāt instructi: cunq̄ dolosi
Circūstent testes/mendaciavana loqui:
Non cuiq̄ verbum christus post ediditvllum:
Ipse autē p̄ses:tum respondere monebat:
Tum miratus erat:q̄ nō ea falsa refellat.
Et demū adstantes turbas exiuit:et illis
Nil inquit causevideo: Non crimē in isto
Inuenio. Sed plus clamabantvndiq̄ turbe:
Subuertit populosveniens modo de galilea
Ad nosvſq; noue tradit dū dogmata secte.
Audiit ut preses/galilee noia terræ/
Imperio herodes quā tunc tetrarcha tenebat:
Vt gratū faceret regi:quē rursus amicū
Esse sibi exoptat:nam lis diuiserat illos:
Mittit ad herodē christū:Nā subditus ipſi
Est ratione soli natalis,facta repente est
Pax inter dños:missō iam munere tanto.
Interea iudas ut christo fata parari
Vidit:et ad mortē totā cōcurrere turbam:
Penituit tanti sceleris: Trigintaq; nūmos
Rettulit ad scribas: Peccavi deniq; dicens:
Proditor ipse fui iusti nā sanguinis huius:
Cui scribe referunt:hoc sed qd ptinet ad nos?
Videris ipse tuū factū:quos rettulit ipse
Argenti nūmos/tēplo proiecit:et vltro
Inde abiens laqueo seſe suspendit ab alto:
Accipiunt nūmos mercedē sanguinis illi:
Sed nō esse rati fas/illos corbona seruet
Muneribus mixtos:p̄ciū q̄a sanguinis effet:
Emerunt agrū figuli:quo inferre liceret/
Quosq; peregrinos defūctos. Nomē et illi
Fertur acheldemach:hoc est a sanguine campus.

Math. xxvii.

Iohan. xviii.

Lu. xxiii.

Math. xxvii

Astitit christus/coram iam letior illum
Accipit herodes:hominē qui et signa videre
Tempore iā multo cupiit:Sed copia nunq
Ante fuit:Primū tunc est oblata potestas:
Cum celebris causa festivenisset in urbem:
Herodes igitur multo sermone monebat:
Orabatq loqui christū:Sed reddere verbum
Non illum voluit christus/licet ille rogaret:
Tum quoq non cessat:non accusare remittit:
Turba sacerdotum:qn id constantius vrget.
Hunc ergo herodes spexit:stolidūq putauit:
Illiudensq illum:vestem superinduit albam:
(Mos erat is gentis stultis hoc addere tegmen)
Post tanq stultū Pilati ad iura remisit.

Luc.xxiii^o 126

Pilat^o fulit iudeis vt xps ditta^f:qavxor sōniaue-
rat. Ies^v induit purpura: corōa spinea:zatūdine.
Pilat^o sedit p tūnali in licostrato:Lauti man^o et
ēdedit xpm iudeis

a T postq christus sic est a rege remissus:
Tunc iterū preses turbis et plebe vocata
Sic ait:ecce hominē quē vos subverttere gentē
Dixisti:Corā vobis spectantibus ipsis
Discussi:Sed nulla necis iam causa reperta ē:
Morte nihil dignum video:nec morte perire
Par erit insontem:quē nil peccasse doceimur.
Hoc etiam herodes censet:cū nil capitale
Dixerit aduersus.Sed tantum simplicitatis
Illusit:niueū dū supra induxit amictum:
Emendādovitum:Seuis cedāq flagellis.
Post missū faciam:Nam festi iure diei:
Vnum devinctis mos ē e/carcere mitti.
Scilicet hec preses dixit:nāq ipse videbat
Inuidia motos iudeos tradere christum:
Tum quia ius dicens solito dū more federet,
Impiger vxoris venit sic nuncius orans:
Supplicat hoc precib^t tua tevehemētiusvxor/

Luc.xxiii.

Luc.xxiii.

math.xxvii^o.

b.iii.

Io.xviii.

Luc.xxiii.

Io.xviii.

arudi. math.
xxvii.

To.xviii.

To.xviii.

Nil facias illi iusto pilate molesti:
 Plurima propter eum passa est: P nāq̄ quietem
 Ante oculos eiusversata est tristis imago.
 Tunc populus monitus per scribas: & phariseos:
 Non hūc. Sed barrabā/clamat de carcere mittas.
 At barrabas latro fuerat:qui nuper invrbe
 Sedicio cum nata foret:se sediciofis
 Misicut:atq̄ hominem/crudeli morte pemis.
 Propterea fuerat plectēdus carcere trulus:
 Tunc igitur Iesū cedendum fustibus affert
 Militibus preses. Capiti cōpressa corona est
 E spinis:multum que tēpora cincta cruentat.
 Tum quoq̄ purpureo ceu regēvestit amictu:
 Pro sceptro et sacrā redimuit arundine dextrā:
 Ad quē ludendumveniunt:et poplite flexo,
 Ut regem iude spernentes ore salutant.
 Hic faciem sputo fedat:Sed arundine cedit:
 Ille caput:rursus preses perduxit ad illos:
 Hinc ait ecce hominem duco. Scitote necvllā
 Q̄d causam inuenio. Corā tunc prodiit ergo
 Ad populum Iesus:pressa ceruice corona:
 Vesteq̄ purpurea regali tegmine cultus.
 Hūc cūvidissent:illo cum tegmine turbæ:
 Et caput e spinis punctum diademeate duro:
 Clamabant confige cruci:confige merentem:
 Cum lex nostra mori iubeat quicunq̄ fatef
 Se genitum de patre deo>pilatus ob illud
 Extimuit: Rursum repetens pretoria sedit:
 Et iesum interrogans:dicebat que sit origo
 Dic tua: fare mihi. Responsū nō dedit illi.
 At pilatus ei:Cur nō mihi faris?an illud
 Nescius ignoras? q̄ sit mihi tanta potestas:
 Ut tibi tāvitā q̄ mortem tradere possim?
 At nullā iesus me cōtra prorsus haberet
 Vim:cōcessa foret nisi iam tibi defuper illa:
 Tempore iā ex illo preses meditatūr:vt ipſū
 Dimissum faciat: Mēntē sed plurima turbant:

Nāq timet populum. Populus agnouerat illud:
 Quare quo timeat magis & magis ille reclamat:
 Hunc si dimittas: non es censendus amicus
 Cæsar is. Omnis enim qui regē se esse fatebitur:
 Cesareo iuri certe contrarius ille est.
 Tunc magis extimuit preses sermonib⁹ istis:
 Propterea cernens frustra tentare salutem,
 Illius: et magnum fieri tota vrbe tumultum:
 Exiit ad turbas: Christū pduxit et ipsum:
 Ascenditq; nouum dicturus iura tribunalis.

Népe locū veteres dixere licostraton illum:
 Alta tribunalis quo tunc subsellia fixit:
 Gabata iudei dicunt Nāq hora diei
 Sexta fuit: Magni post quā venit altera festis:
 Tum residens scāno præses sublimis in alto:
 Ecce iterum rex vester adest: Senioribus inquit:
 At scribe et populi primores/ore frementes,
 Tolle hominē: confige cruci: confige merentē:
 Nō etenim regem(ni rex sit cesar) habemus.
 Tunc accepit aquam preses: manibusq; lauat
 Sic ait ad turbas: Sū certe a sanguine iusti
 Innocuit. penitus tāti sū criminis expers.
 Sed vos videritis. Populus respondit ad illud:
 In nos quicquid erit factū non iure redūdet:
 Atq; super natos nostros sit demiq; sanguis.

Tūc demū baraban Pilatus misit in multū:
 Tradidit et christū iudeis morte necandum.
 Sed prius est illi regalis purpura adempta:
 Et propria est iterum quam gessit redditavestis.

Iesus ducitur a iudeis vt crucifigaf / et a Simone
 Cyreneo in portanda cruce adiuuatur.
 Iesus ad mulieres versus/ ventura p̄dicit / & tandem
 in Caluariā tractus:mysteria passiōis p̄sumauit.

P Ostq; iudeis est christi facta potestas:
 Accipiunt illum: magnop; furore trahētes,
 b. iiiii.

Io. xviii.

math. xxvii^omath. xxvii^o
mar. xv.

Simo. math.
xxvii.
Marc. xv.
Luc. xx. iii
Turba. Iu xv

Math. xxvii
Mar. xv.
Luc. xxiii.
Io. xviii

pmū v̄bñ
Luc. xxiiii

Math. xxvii.
Marc. xv.
Io. xviii

Vt cruce suspēdant properant qdcūq; necesse ē:
Lang; foras fuerant egressi ex vrbe ruentes:
Cū forte aspiciunt redeunte rure Simonem,
Cyrene genitum. Mox illū tollere cogunt:
Et portare crucē christi post terga sequentem.
Turba sequebatur mulierū:tūq; virorum,
Plangentum:multis et lamentata querelis.
Ad quam conuersus christus sic ore loquitus:
Nolite o solime matres mea funera flere:
Flete super natos vestros:et vos super ipsas.
Nāveniet tempus:cum dulci prole carentes,
Et que non natos lactarunt vberē matres:
Hoc quia prole parent, se dicent esse beatas.
Orabunt montes:venientvt desuper altos:
Obruatvq; caput moles a collibus acta:
Deuenere locum tandem: quē golgata dicit:
Et quem romano dicas caluaria more:
Tūc mixtum fellivnā tribuere bibendū,
Carnifices christo:quod cū gustasset amarū:
Non bibit hinc nudū statunit:misereq; tremantis
Prosternunt sanctū corpus tellure supinum:
Et cruce confossis distendūt brachia palmis:
Inde pedes tractos:tantū q; ab ossibus ossa:
Et nerui a propriis discedūt arctibus omnes:
Parte sub extrema figunt in robore ligni.
Tunc clamans iesus sic pro tortoribus orat:
Iis ignosce pater:quia non sua crimina noscunt:
Nec sua facta vident:credūt sed cede litare.
Tollif ergo deus sua brachia passus in altū:
Atq; duo secū tollunt iure/nocentes.
Alter erat dextris pendens:alterq; sinistriss.
Preterea mortis causam descriperat alta
In cruce pilatus: Iesus de Nazareth vrbē:
Et rex iudeum pendens est iste profecto.
His fuerat verbis in sūmo scripta tabella,
Hebreis simul et grecis/pariterq; latinis:
Hoc scriptum quidam nō equa mēte ferentes

Pilato dicunt: Noli describere regem:
 Sed quia se regem dixit. Tunc talia preses
 Respondit: Titulū scriptum/nec crimina mutem
 Quod scripsi: scripsi. Maneat q̄ scripta leguntur:
 At postq̄ fuerat iesus sublatus ad alta
 Carnifex partes vestis fecere quaternas.
 Quisq; surā capiens. Tunicā sed rettulit vnum:
 Quē fors ferre dedit totā nō illa soluta est:
 Cum neq; scindendus tantus fitvisus amictus.
 Nā tunica interior ptes ptexta per oēs:
 Artis opus mire fuerat:nec sutile tegmen.
 Interea genitrix christi. Marieq; sorores
 Discipulusq; simul:multū quē iesus amauit
 Astabant iuxta lignū: multoq; dolore
 Confecti:ut laffos regeret vix spūs arctus:
 Quos cū vidisset sublimis in aere natus:
 Sic ait ad matrē: Mulier nō ipsa relicta es
 Filius ecce tuus. te isto solabere nato
 Discipulo rursus dicens. hanc accipe matrē.
 Ecce tua est genitrix: ex illa protinus hora
 Discipulus matrē Mariā sibi cepit habendā.
 At dū nostra salus/sublimi in robore pendet
 Iactabant illi: cur non descendis ab alto?
 Si natus de patre deo? Discrimina pelle
 Te saluū faciens: alios cum feceris olim
 Hoc si visiderimus credemus protinus oēs.
 Nec minus ex illis iuxta pendētibus alter/
 In dñm blasphemus erat. Nā versus ad ipsum
 Dicebat. Si certa dei proles: si filius ipse es
 Fac nos a tanto tecum discrimine saluos.
 Ast aliis latro: dextra/quia parte luebat
 A criter incusat sotium q̄ talia dicat/
 Aduersus christū: dicens cur ore laceſſis
 Hunc iustū? nullo qui dat pro crimine penas
 Nos capimus nr̄is digna hec nā p̄mia factis.
 Insup ad christū versus: sic ille rogabat
 Sis memor o nr̄i. proles certissima sumi

Math. xxvii.

marci. xv.

Iohā. xix.

Nā tunica.]

iohā. xviii

Iohā. xix.

Scđm

Tertiū

mathei. xxvii

mar. xv.

Lu. xxiii

mathe. xxvii.

mar. xv.

Lu. xxiii.

mar. xv.
Lu. xxiii.

Math. xxvii.
marci. xv.
Quintum

Iohā. xix.

Sextum

Math. xxvii.
mar. xv.
Septimum

Lu. xxiii.
viii. Ioh. xix.
Math. xxvii

marc. xv.
Lu. xxiii.

Regis celicolum: tunc cum tua regna tenebis.
Ad quē respondens: hodie sublimia celi
Ipse comes mecum scandes: Cuiusq; manebis
Eternum placidi genitor quo regnat olympi.
Preterea q̄tum post sextam labitur horam
Temporis ad nonam: tm̄ coopta tenebris
Tota fuit tellus: Solitum nā fundere lumen
Cessauit phebus: ceu christi fata doleret.
Circiter at nonā/magna de pectore voce
Clamauit dñs/sermonem qui incipit hely:
Hoc est ut quid me liquisti maxime rector
Celorum: terreq; deus? Sed vulgus ineptum
Q̄d vocet heliā credit: iam cernite dicens:
Helias an prestet opem: veniatq; vocatus:
Vt cruce deponens ex alta liberet ipsum.
Et tandem xp̄s series quo tota prophetum.
Cōsumata foret: languens sitiensq; poposcit
Vt potum exhibeāt: currens tunc ocyusvnus,
Admouit labris dñi fitientis acetum.
Spongia pro cyatho/cōfixa est cuspidē canne:
Q̄d cum gustasset renuit: tū protinus inquit:
Iam cōsumatū est: cōpleuimus omne qđ ante/
De me cōscriptis venturū sanctavetustas.
Quare postremo rursus clamauit: et inquit:
O pater hanc aīam iam tandem suscipe queso:
In manibusq; tuis requiescat spūs ipse.
His dictis dominus caput inclinavit ad ima:
Emisitq; animā sanctā moribūdus ad astra.
Tunc velū templi scissū de culmine summo
Ad terrā: partesq; duas secessit in equas.
Preterea tellus tremuit: cōmotaq; tota est:
Et lapides scissi: Sunt et monumenta reclusa:
Ex quibus a sōno sanctorū corpora multa
Surrexisse ferūt: in sancta pluribus vrbe
Sele mōstrarūt: clara sub luce per auras.
Et quia festa dies iudeis proxima lux est:
Nec fore rem dignāvisum: q; corpora festo

129

In cruce penderent: a preside facta potestas
Cruribus ut fractis festinent tradere morti:
Et cruce deponant. Tortores crura duorum
Fregerunt: fatum donec videre supremum.
Frangere crura dei simili cum sorte pararēt:
Viderunt functū. Quare tūc cuspide ferri
In latus insultat miles: quod vulnere apertū
Reddidit ingenti. Manarūt sanguine lymphe
Admixte et longam rigue fluxere p hastam.

Candide lector habes seriē tibi népe relatam:
Ut moritur dominus: faciat quo viuere seruos:
Utq̄ bonus pastor perit: quo feruet ouile:
Viuere iam studeas quādo mors oīs adēpta ē:
Et patet ad certā latissima semitavitam:
Nunc moritur nullus: nisi qui nō viuere curat.

Poete oīo ad deū loco pclusiōis toti⁹ opis
a St ego sume pater: posset tibi si qua referri
Gratia/tentare: quo munera grata referre:
Hoc quia per tantos me miseris ire labores:
Quos olim fueras humano corpore passus:
Sed quia nemo tibi posset persoluere grates
Dignas: et meritis a te venientibus equas:
Cum neq; qui debet/par sit cui debita res est:
Sat mihi sit sumum te noscere: meq; pusillū:
Et dare que nequeo/tibi me debere fateri.
Hoc orem potius supplex/o Conditor orbis:
Ut non incassum fueris diuenditus olim
A iuda: et tanq; latro per tempora noctis
Captus ab impuris: Prestricto fune ligatus:
Et ductus precepis: Cūctis desertus amicis:
Neve velis frustra pro nobis sanguine fuso
Tot mala sis passus: Prodit tua mēbra flagellis:
Et faciem cesā palmis: humerosq; caputq;
Pulsatum totiēs a sua gente fuisse:
Prodit q; sputo multum fedatus: et ora/
Illusus fueris: per ludū rexq; vocatus:
Qd tibi purpureus super ē inductus amictus.

Et data pro scēptro fuerit q̄ vilis arundo:
Q̄d simil herodes niueo tevellere textit:
Vt pote qui stolido similem te censuit:atq;
Prost miti caput q̄ sensit arudinis ictus:
Confossum fuit spinis:et fronte cruenta
Irrigui fontes manarunt inde liquoris.
Nec minus ad nostrā conuertas illa Salutē:
Que lassus portando crucem/tormēta subisti:
Dū tibi mēbra labant: v̄tus dū deficit omnis:
Scandenti montē.ligni dum pondere pressus
Sæpe cadis:nullo te de tellure leuante:
Sed traheris dure:nullo miserante labores.
Insuper et vinum mixtū,qd felle bibisti,
Prost q̄ manibus passis sublatus ad alta,
Irritus turpi dederis spectacula genti:
Vulnera que clavi manuum fecere,pedūq;
Et laterisvulnus fecit quod ferrea cuspis:
Omnia pro nostra fuerint nouvana salute:
Et prodesse velis que pendens verba loquutus:
Ad matrem:et sotium:status voce dolorē:
Quęq; prius fatus dū pro tortoribus oras:
Illa etiam dextro que dixti v̄ba latronis:
In cruce dum pendes:Tū q̄ clamaueris heli:
Qd̄ consumatum:Sitiens q̄ vina petisti:
Qd̄ animā mandas manibus post omnia pris:
Lancea:sint clavi:sit spongia:tum sit artūdo:
Que tibi non bibitum sitiensi misit acetum.
Deniq; non frustra mixtas cū sanguine lymphas
Sparsoris:invanum tellus madefacta cruore
Non fuerit sacro:vestes nec sanguine tincte.
Da pater emptorem simul vt res empta sequaf:
Quando quidē precium nō est vulgare solutū:
Nos res empta sumus:n̄ tu christe redēptor:
Et tuus est sanguis preciū.Da lauerit vt nos
Vnda tui lateris:Qd̄ sit sic noxia culpa
Diluta:vt turpis non stent vestigia labis.
Sic nitidi facti sumus:sic veste decora:

Intervt electos numeres nos quādovocabis:
 Inter cōiuas sacrīsq; accumbere mensis
 Nos dignere tuis: qui cūcta in secula regnas:
 Cū patre: et sancto qui replet Spiritus orbē.

Poetæ ētificatio ad lectore

i Anqvale lector: queris si noscere nomē
 Auctoris: dedit hī Mācin⁹ carmen amicis
 Et xpi famulis: maius qui tradere vellet:
 Si posset maius: tamen hoc satis esse putauit
 Indicium mētis: q̄ sit prodesse paratus
 Omnibus: vt memores facti per carmina/ morū:
 Quā subiit christ⁹: pprie sint inde salutis
 Admoniti: et solita christi nos morte mereri
 Eterne vītæ sint nobis gaudia: lector
 Salue iterū: Clauſo venit iam vesper olympos.

Finis.

Do. Manci. oratio ad v ginē.

f Alue certa sal⁹ mūdi Sāctissima Virgo,
 Confugiū lapsis/ Præfidiūq; bonis.
 Alma parens lūmi regis: tu filia salue:
 Fida hominū tu spes: Celicolūq; dec⁹.
 Virgo sacri regina poli: Tu sola tonantem
 Flexisti in thalamis Cui sotianta fores.
 Solavtero sanctum meruisti stringere v̄bum/
 Absq; viri tactu/ Numine facta parens.
 Virgo tui patris genitrix: et filia nati:
 Sola es que salua virginitate paris.
 Clara Dauid soboles: et Iesse clara ppago:
 Clara es q̄veterq; sanguine nata ducum.
 Clarior at multo es: quia mūdi maximus auctor
 Sanguinevirgineo nascitur ipse tuo.
 Et quia cū peteret terras rex lūmus ab alto/
 Es sola hospitio digna reperta suo.
 Hospita sola capis quem totus nō capit orbis:
 Et qui cūcta capit hospita sola capis.
 Secula non fuerat: cū tu pulcherrima facta es:
 Omnipotens es rebus tu quoq; facta prius.

Te nihil ante fuit: post te fit pontus et ether:
Et librata suo pondere terra loco.
Ante quidē facta es: q̄ lex prefigi vndis:
Ne possint fines transiliisse suos.
Ante mare et terras regi formosa placebas:
Solus amor fueras: delitieq; patris.
Tu coram domino ludebas tempore in omni:
Perq; omnes fueras leta puella dies.
Cunctaq; cōponens aderas in parte labor:
Ipse pater tecum conficiebat opus.
Per te clausa diu reserata est ianua celi:
In patriam exulibus ianua sola pates.
Te sine vel nullus remeabit ad atria patris:
Te duce sed quisq; regna supernia petet.
Rex superq; magne merito te preficit aule
Que per te nobis iam reserata fuit.
Tu causas oras hominū tu crima purgas:
Tu demum reduces nos piavirgo facis.
Sit licet infensus lapsis pro crimine iudex:
Affiduis precibus flectitur ipse tamen.
Concilias homines nato: quos culpa remouit:
Adveniam nihil est te genitrice prius.
Et quos ipse semel pendens a morte redemit:
Nos redimis sepe continuaq; prece.
Emicuit cecis p te lux maxima terris:
Per te sol radios fundit in orbe suos.
Per te quisq; potest sub lucē carpere callem:
Quisq; potest per te pergere tutus iter.
Errabant omnes confusa nocte tenebris:
Nec fuit astriferi semita nota poli.
Lactea nunc splendet, via tua micātibus astris:
Omnia nūc sole sunt radiata tuo.
Nec tua lux, solum nobis ostentat olympū:
Quin etiā terris cuncta secunda facit.
Nunq; lentavenis rebus succurrere nostris:
Et desperatis tu quoq; rebus ades.

Res fluitent quis hinc inde furētibus austris:
Non tamen immergivirgovocata finis.
Dirigis ad portum qui te colit alma salutis:
Sive erit in terra:sive erit ille mari.
Nō ope destituis quenq; te diuavocantem:
Te multum quis leserit ipse prius.
Rebus in afflictis spes es fidissima cunctis:
Seu erit hebreus:seu quoq; Turcus erit.
Sæpe iuuas hostes:aduersaq; tela ferentes:
Tanta tibi est pietas:et pietatis amor.
Quicquid formosi potuit natura creare:
Id tibi collatum velvehementer erat.
Nec tibi pars steterat:que nō miranda fuisset:
Nulla vel in toto corpore menda fuit.
Te quanq; studio spectaret turbavirorum:
Nulla tamen per te mota libido fuit.
Stellabant oculi facies suffusa rubore:
Vnde iubar solis egregiūq; decus.
Balsama nō tantū mittunt:nec nardus odorē:
Quantum tu simplex sancta puella dabas.
Tu flos perpetuus:q; totovernat in anno:
Lilia vincebas:purpureasq; rosas.
Sic cunctas matres superabas:atq; puellas:
Lactea ceu multasvna columba nigras.
Augebatq; decus per te gestatus invlnis
Paruulus:et multo pulchrior ipse puer.
Ille sinu matris ludit dum paruulus infans:
Surgebant cordi gaudia quanta tuo?
Dñq; tibi ridens pendebat abybere natus:
Felix pre cunctis tu sua mater eras:
Nō graue pōdus erat dū nectit brachia collo:
Illa quidem fuerat Sarcina grata tibi.
Gestabas illum:qui tecum cuncta ferebat:
Illum lactabas:qui pater orbis erat.
Nunc assumpta super celorum culmine fulgens
Ethereis thalamisvirgo locata sedes:

Rex vbistellato solio subnixus: et alto
Virgineum merito cinxit honore caput.
Virgo coronata es regno sublimis olympi:
Et tibi de terris virgo corona data est.
Te circu angelice certant laudare caterue:
Certatim a cunctis es venerata choris.
Te laudant acies virtutum sacravirago:
Militieq omnis te sacer ordo colit.
Tu radios phebivincis: tu cornua phebes:
Lucifero praestas: et super astra micas:
Splendidior gemis: fuluo quoq pulchrior auro:
Ut res conferri non queat vila tibia:
Clarior es multo: q posset fingier arte:
Nec potes angusta maxima mente capi.
Deficientatum metes: et tota poeis:
Si pergant laudes velle referre tuas.
Ovtinā tandem possim te cernere coram:
Et quā contemplor post mea fata fruar.
Interea nostros virgo sanctissima gressus
Dirige: nā durus obsidet hostis iter.
Non sine te tuti per tot discrimina mundi
Tendimus: o nostras suscipe virgo preces.
Instar enim mundus fertur conualis opace:
Que modicū interius vt puto lucis habet.
Interius multi laquei tenduntur ab hoste:
Maior et egressu tenditur arte dolus.
Nos rege dum vallis filias erramus opacas:
Et rege cum tristis exitus eius erit.

FINIS.

